

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог
до екодизайну для місцевих обігрівачів»

I. Визначення проблеми

Питання енергоефективності стало важливим викликом для всіх країн світу, у тому числі і для України. Вимоги, спрямовані на підвищення енергоефективності, збереження всіх видів енергоресурсів і навколишнього середовища на сьогодні є основою національної політики та законодавства більшості країн світу.

Політика енергоефективності та енергозбереження вимагає впровадження комплексу заходів, до яких належить розроблення нормативно-правових актів. Україна імплементує в національне законодавство Регламенти Комісії Європейського Союзу стосовно вимог до екодизайну для енергоспоживчих продуктів. Актуальність зміни ставлення до енергоресурсів та навколишнього середовища пов'язана з високою енергоємністю продукції. Основними екологічними аспектами енергоспоживчих продуктів є споживання енергії під час експлуатації місцевих обігрівачів. Використання неенергоефективних приладів призводить до забруднення повітря викидами CO₂.

Річне споживання електроенергії місцевими обігрівачами у Європейському Союзі у 2010 році було оцінено на рівні 1 673 ПДж (40 млн. тонн нафтового еквіваленту), що відповідає 75,3 млн. тонн викидів CO₂. Якщо не вжити певних заходів, імовірно споживання електроенергії у 2021 році зросте до 1 630 ПДж. У 2010 році щорічні викиди оксидів азоту у Європейському Союзі, пов'язані з місцевими обігрівачами, оцінюються в 5,6 тис. тонн еквіваленту оксиду сірки. Очікуване річне споживання електроенергії у 2021 році становитиме 1 630 ПДж (39 млн. тонн нафтового еквіваленту), що відповідає 71,6 млн. тонн викидів CO₂. Споживання електроенергії місцевими обігрівачами можна додатково зменшити, застосовуючи існуючі патентовані технології без збільшення сукупних витрат на придбання та експлуатацію цих продуктів.

Очікується, що до 2021 року вплив прийняття законодавчих заходів у сфері екодизайну дозволить досягти очікуваної річної економії енергії приблизно 157 ПДж (3,8 млн. тонн нафтового еквівалента), що відповідає приблизно 6,7 млн. тонн викидів CO₂, і скоротити щорічні викиди оксидів азоту на 0,6 тис. тонн еквіваленту оксиду сірки у порівнянні з енергоспоживанням і викидами у випадку, якщо зазначені заходи не будуть прийняті.

Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну, на ринок ЄС.

Європейським Союзом було прийнято Регламент Комісії (ЄС) № 2015/1188 від 28 квітня 2015 року щодо вимог до екодизайну для місцевих обігрівачів. На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові

акти, покликані сприяти скороченню споживання енергетичних ресурсів місцевими обігрівачами, встановленню мінімальних стандартів щодо їх енергоефективності, збільшенню кількості енергоефективних приладів на ринку.

Запровадження системи встановлення вимог до екодизайну для місцевих обігрівачів, яка відповідатиме вимогам європейського законодавства у цій сфері, дозволить:

забезпечити ефективне використання енергоспоживчих продуктів;

контролювати та не допустити на споживчий ринок України неефективні місцеві обігрівачі;

можливість надання продукції на ринок ЄС.

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для місцевих обігрівачів» забезпечить виконання Україною зобов'язань, які стосуються впровадження Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/1188 від 28 квітня 2015 року щодо вимог до екодизайну для місцевих обігрівачів, як це передбачено пунктом 720¹³ Плану заходів із виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
<i>Громадяни</i>	Так	-
<i>Держава</i>	Так	-
<i>Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва</i>	Так	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки нормативно-правові акти відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою прийняття зазначеної постанови Кабінету Міністрів України є забезпечення покращення енергетичних та екологічних характеристик місцевих обігрівачів, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку. Також це зменшить загальнодержавний рівень енергетичного споживання та рівень енергоемності внутрішнього валового продукту, що наразі у два-три рази більший, ніж у країнах Європейського Союзу.

Затвердження постанови забезпечить виконання вимог чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	<p>У разі залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей державного регулювання неможливе.</p> <p>Обрання цього способу не дасть змоги виробникам у повній мірі виконувати вимоги Європейського Союзу.</p> <p>Зобов'язання щодо приведення у відповідність законодавства України до європейського не будуть виконані, що може призвести до погіршення політичних та економічних відносин з європейським співтовариством.</p> <p>На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись, виходячи з інтересів держави та суб'єктів господарювання.</p>
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	<p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p> <p>Забезпечує збалансовані умови для збільшення інвестицій, підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності, а також покращення конкурентного середовища як ключового економічного чинника.</p> <p>Зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та тривалий строк експлуатації.</p> <p>Збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	<p>Загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту.</p> <p>Залишиться значний негативний вплив на екологію та рівень викидів CO₂.</p>
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	<p>Приведе до зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового продукту.</p> <p>Зменшення негативного впливу на екологію та рівня викидів CO₂.</p>	Витрат не передбачається

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Надмірні витрати за використання електричної енергії, використання неефективного та неекологічного обладнання, а також короткий термін експлуатації. Відсутність споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та енергоефективною. Вищезазначене призведе до додаткових витрат.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та довгий термін експлуатації. Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 2,4 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості місцевих обігрівачів до 2030 року оцінюється як 1,2 млрд. грн. <i>Таким чином, співвідношення вигоди-витрат від прийняття регуляторного акта становить 2:1.</i>	Вартість місцевих обігрівачів залежить від розміру і типу, та варіюється від 5000 до 20000 грн. Ця вартість збільшиться на 12%, для відповідності вимогам з екодизайну.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	5	3	0	0	8
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	63%	37%	0%	0%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Втрата можливості мати імідж підприємства, що продає енергоефективне та екологічне обладнання, яке відповідає вимогам екодизайну. Втрата можливості мати конкурентні переваги, оскільки

		споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту. Неможливість надання своєї продукції на ринок ЄС. Вищезазначене призведе до додаткових витрат.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	<p>Можливість мати імідж підприємства, що продає енергоефективне обладнання та слідує правилам європейських стандартів.</p> <p>Можливість постачання продукції на ринок Європейського Союзу.</p> <p>Отримання практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку.</p>	<p>Вартість місцевих обігрівачів приміщень за одиницю залежить від розміру і типу, та варіюється від 5000 до 20000 грн. Ця вартість збільшиться на 12%, для відповідності вимогам з екодизайну. Економічний ефект від економії енергії до 2030 року оцінюється як 2,4 млрд. грн. Для досягнення цієї мети, загальне збільшення вартості місцевих обігрівачів до 2030 року оцінюється як 1,2 млрд. грн. Таким чином, співвідношення вигоди - витрат від прийняття регуляторного акта становить 2:1.</p> <p>Подальші переваги дотримання вимог ЄС щодо екодизайну дозволятимуть українським виробникам продавати свої продукти, що відповідають вимогам щодо екодизайну на ринок ЄС.</p>

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	0
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i> Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")	91 360 000 (1 рік) 456 800 000 (5 років)

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результати вності (за чотири-бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	1	<p>Відмова від запровадження системи екодизайну не дає змоги досягти поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні за рахунок відсутності енергоефективних та безпечних товарів на ринку, що, у свою чергу, залишає високий рівень енергоемності валового внутрішнього продукту; збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂; відсутності можливості мати імідж підприємства, що виробляє та продає енергоефективне обладнання; надмірних витрат за використання електричної енергії; створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС; відсутності споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною; використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого залишається нерегульоване; втрати практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку; неможливості надання своєї продукції на ринок ЄС.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	4	<p>Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоемності валового внутрішнього продукту, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання місцевих обігрівачів та плати за них, а також покращення іміджу підприємства за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання, зменшення витрат за використання електричної енергії.</p> <p>Зменшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂.</p> <p>Усунення технічних бар'єрів під час торгівлі між</p>

		<p>Україною та ЄС.</p> <p>Запровадження європейських стандартів та підходу до енергоефективності місцевих обігрівачів.</p> <p>Наявність споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною.</p> <p>Отримання практичного досвіду відповідності законодавству ЄС. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>
--	--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 1</p> <p>Не видавати запропонованого регуляторного акта</p>	Вигоди відсутні	<p>Відмова від запровадження системи екодизайну не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <p>загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності екологічних та енергоефективних товарів на ринку, що у свою чергу залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту;</p> <p>збільшення негативного впливу на екологію та викидів CO₂;</p> <p>підвищення рівня плати за споживання енергетичних ресурсів під час використання місцевих обігрівачів, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть;</p> <p>відсутності можливості мати імідж підприємства, що виробляє екологічне та</p>	<p>Обрання зазначеної альтернативи призведе до невідповідності вимог чинного законодавства України</p>

		<p>енергоефективне обладнання;</p> <p>надмірних витрат за використання електричної енергії;</p> <p>використання неефективного та неекологічного обладнання, питання утилізації якого не врегульоване;</p> <p>короткого терміну експлуатації обладнання;</p> <p>створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС;</p> <p>відсутності споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, екологічною та енергоефективною;</p> <p>втрати можливості мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність та екологічність продукту;</p> <p>втрати можливості відповідати вимогам законодавства ЄС;</p> <p>неможливості надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>	
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості екологічних та енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту,	91 360 000 грн	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання.

	<p>скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання місцевих обігрівачів та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок виробництва екологічного та енергоефективного обладнання, зменшення витрат за використання електричної енергії, використання екологічного та енергоефективного обладнання, довгий термін експлуатації. Усунення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС. Запровадження європейських стандартів та підходу до енергоефективності побутових приладів. Наявність споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною. Можливість мати конкурентні переваги, так як споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту.</p>		
--	---	--	--

	Отримання практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.		
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Дана альтернатива не дозволяє вирішити проблему та призведе до невідповідності вимог законодавства України	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Цей регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить поступове досягнення встановлених цілей.	Забезпечення виконання вимог законодавства. Збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку. Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання та рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший ніж в країнах Європейського Союзу.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізми дії регуляторного акта.

Затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для місцевих обігрівачів дозволить забезпечити споживачів повною інформацією стосовно екологічності та енергоефективності місцевих обігрівачів, а виробникам – підвищити конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

2. Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження проєкту постанови:

а) дії суб'єктів господарювання – ознайомлення з проєктом акта та заходами, які спрямовані на його реалізацію та розміщення на своєму вебсайті відповідної інформації про продукт;

б) дії органів виконавчої влади – забезпечення інформування громадськості про положення проєкту акта шляхом оприлюднення у засобах масової інформації та на офіційних вебсайтах Міненерго та Держенергоефективності.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Строк набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства через шість місяців з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Вище середнього. Зокрема, проєкт постанови Кабінету Міністрів України оприлюднений на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України та Держенергоефективності.
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт	8
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акту	Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта відсутні.
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта	Розмір коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта складає 91 360 000 грн, а час – до трьох років.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості проведених перевірок	Зазначений показник представлятиме собою статистичні дані щодо кількості проведених перевірок.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості виявлених порушень	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості порушень.
Показники органу державного ринкового нагляду щодо кількості стягнень штрафів	Зазначений показник представлятиме собою статистичні данні щодо кількості стягнень штрафів.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» проєкт постанови Кабінету Міністрів України оприлюднений для громадського обговорення на офіційному вебсайті Міністерства енергетики України та Держенергоефективності та розісланий на погодження до заінтересованих сторін.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься за статистичним методом шляхом аналізу статистичних даних, наданих Держпродспоживслужбою, щодо кількості перевірок, порушень і штрафів, та, за можливості, із зазначенням кількості енергоспоживчих продуктів за таким графіком:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через два роки після набрання чинності цим регуляторним актом, а саме після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через три роки після набрання чинності цим регуляторним актом, а саме після вступу в дію вимог щодо екодизайну;

періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

**Т.в.о. Голови
Держенергоефективності**

Костянтин ГУРА

_____ 2021 р.

Додаток
до аналізу регуляторного
впливу (розділ III)

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	2 700 000	13 500 000
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	500 000	2 500 000
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	300 000	1 500 000
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	35 000	175 000
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	35 000	175 000
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо – 150 робіт+10 додаткових аркушів паперу*65 грн./100 аркушів), гривень	4 200 000	21 000 000
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	3 200 000	16 000 000
8	Інше (вартість послуг лабораторій та органів з оцінки відповідності – випробування, сертифікати експертизи типу та роботи з оцінки відповідності – 150 робіт (декларацій відповідності на партію товару) на рік, додаткові витрати 1500 грн./робота), гривень	450 000	2 250 000
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	11 420 000	57 100 000
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання*, одиниць	8	8
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	91 360 000	456 800 000

*Для підрахунку витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту, використовувався метод мінімальних можливих витрат.